

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad ca. licarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (AZ átalatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohánytözsdekben.

Hogyan bódít a szocialdemokrácia?

A Kerepesi-uton, ahol máskor esténként háziasított nyárspolgárok szállingóznak, most nagy csoportosulások vannak. Budapest munkásai sétálnak és vitalkoznak a kasztos aszfalton a népjogokért. Tudom, hogy álnok emberek kezében félelmes eszköz ez a tömeg. Egész világ tudja, hogy az utca főnökei megrendelésre szállítják a tüntetéseket. A szakegyletekben tanyázó munkanélküliekkel természetesen kényulkedvük szerint rendelkeznek a szocialdemokrata párt vezetéi. A főváros személtépe is belekeveredik a gyülekező csoportokba, a népségnek ez az alja mindenütt ott van, ahol halászni lehet a zavarosban. Ezek azonban mind csak statiszták, az igazi szereplők egészen mások.

Minden gázlámpa körül egy egy bokor vitatkozó. A középben rendszeren egy fiatal munkás és egy urféle alak szónokolnak. A nyárspolgár, aki kirakatát félti és az elszánt proletár, aki a bőrt is vásárra viszi, „a népszabadságért.“ A nyárspolgár érzelmeskedik, a szocialista epés szavakkal kapacitálja. Minden mondat egy-egy kéz igazságnak látszik a hallgatóság előtt. A nyárspolgár minden okoskodása elmerül a hallgatóság gunyos bahotájában. Fél igazság a munkás minden állítása, de olyan plasztikusan van előadva, hogy csak az vonhatja ki magát hatása alól, aki az igazság érdemének másik oldalát is ismeri. Kalapács Mihálytól, Kaszás Andrásztól és Dikics Jancsittól ki veheti azt zokon, hogy ő nem rendelkezik a vitatkozásban az érvek egész skálájával s hogy rosszul hangolt lelkéből hamis hangok is fakadnak? Még akkor is tisztelni kell ezeket az igazságot kereső embereket, ha okoskodásaikkal hamis uton járnak. Ha az ő lelküket erősebben kapja meg a szocialis áramlat szele, mint a természetfölötti élet vágya, azon sem lehet csudálkozni. Nem öbennük van a hiba. Ez a kor a kenyérgondé. A modern ember több jót, több igazságot, több jogot, több szabadságot akar már itt e földön is. Kődomben járó szántóvetők, kéklázó gyári rabszolgák fanatikus hittel hirdetik a tanyán, a műhelyben, az aszfalton, hogy e földi lét nem lehet a pokol kintja. Szomjuhozzák a tudást. Követelik az igazságosságot. Ők arról nem tehetnek, hogy Izrael Jakab hamisságot mér nekik, más meg nem törődik velük. Küzdenek jobb sorsukért úgy, ahogy tudnak. Épen olyan türelmetlenek, mint amilyen mostoha velük szemben a társadalom. Elszántak, mint akiknek nincs veszíteni valójuk. Nyersegek, mert nem csiszolták őket senki. Erőszakosak, mert más fegyverük nincs. Az lesz a vezérük, aki az élükre áll. Az után mennek, ki foglalkozik velük. Mindenre képesek, csakhogy sorsukon előnyösen változtathassanak.

Istenimádás helyett Bokányit éljenzik. Az evangéliumot nem ismerik, mert csak a Népszavát olvassák. A szocialdemokráciának azonban

áldozatkész hívei a legszegényebbek is. Katolikus ügyeink anyagi eszközök hiányában tengődnek. A vörös lobogó alatt gyülekező világ-párt minden tagja önként megadóztatja magát. Mi nálunk katolikus köztevékenységre csak tultengett idealizmusban szenvedő ifjak és az élet akonyán járó aggastyánok kaphatók. A szocialdemokrata táborban mindenki eszmehirdető apostol, lapterjesztő, agitátor, szakszervezeti ügynök. Mi elbujunk a sekrestyébe, a dohányzó-szobába és a kártyaterembe. Ők kivonulnak az utcára, a kocsimába, a négyülésekre. Mi olyanok vagyunk, mint a panorámák versztáfigurái, ők elevenek, mint maga az élet. Mi vésztényt ásitozunk, ők zseniális ügyességgel hőlitanak.

Míg a nyárspolgárok vacsoráznak, teaznak és alszanak, míg az előkelő világ a primadonnáknak tapsol, a kaszinókban tarokkzik és a szalonokban zsurozik, addig eljön a kátrányos gyárból, a poros műhelyből a szocialdemokrata proletár és képzelte igazsága mellett propagandát csinál az utca mozgó népe között. Ha nem kerül ellenfele a nyárspolgárok közül, összeheszel valamelyik elvtárral, aki azután pompás pózzal védi a polgári rendet s módot ad társának közös világnézetük kifejtésére a kíváncsi tömeg ájtatosan hallgatja vitát s napról-napra nő azoknak a szerege, akik csatlakoznak a szocialdemokráciához, akik ilyen bámulatos odaadással terjesztik eszméiket.

Ez az *utcai agitáció!* Még ezzel sem előgesznek meg. Fölkeresik azokat is, akik nem szoktak kimozdulni esténként lakásaikból. Késő éjjel, mikor már mindenki otthon van, megszólal az udvaron a „Művészdalárda, rázendít a „munkabus, de szent dalára.“ Minden lakásból kiszaladnak. A munkások szónoka elkezd beszélni. Kíváncsian fülelnek az összes lakók. Vádolja a társadalmat. Szidja a parlamentet, leszólja az egyházat, magasztalja a szabadságot és felszólít mindenkit a népjogért való küzdelemre, a szocialdemokrata párthoz való csatlakozásra. Ez a *házi agitáció.* Minden este más utcában járnak s mindenütt fölkaparják a lelkeket, megbolygatják a sziveket s nagyon sok helyen meghódítják az elméket.

A krisztusi igazságok mellett ki agitál közlülnek az utcán? A városban, a faluban, a vasuton, az olvasóköriokban mennyi kínálkozó alkalom s nekünk nincsenek igazi apostolaink. Milyen házi agitációt végezhet egy jó pap községekben! Mi azonban vagy gyámolatlanok, vagy gyávák, vagy restek vagyunk ehhez a nagy munkához. Konzervatív Pál, Nemes Péter és Pap Tamásék jobban szeretik a kényelmet, mint a harcot. Ideáljaink a legmagasztosabbak, céljaink a legnemesebbek, igazságaink kétségtelenek s mégis alul maradunk, mert ellenállás nélkül adjuk fel hadállásainkat. A mi világnézetünk alapján álló nép is szétzúlik, mint a pásztor nélküli nyáj. A keresztény érzület helyett megtelik a szívük osztály-

gyűlölettel. A templom helyett négyülésere járnak s a kegyelemeszközök helyett a terrorizmus eszközeit használják ők is. Pedig ez másképp is lehetne!

Méltóságos Konzervatív Pál ur menjen ki a tanyára Kaszás Andrásékhoz és ereszkedjék szóba velük. Nemes Péter ténstur tanítsa, Uje, vezesse Kalapács Mihályékat. Pap Tamás tisztelendő ur pedig ne csak a szószéken prédikáljon, mert Dikics Jancsi már nem jár a templomba. Igazságaink propagandát kell csinálni, mert különben elhiszi a világ, hogy olyanok vagyunk, amilyeneknek ellenségeink mondanak. Nehéz dolog ez az agitáció, de ha komolyan hozzá fogunk, sikerre vezet. Megpróbáltam! Sikertől. Holnap este is kimegyek a Kerepesi-utra! . . .

Huszár Károly.

Az „Uj Lap“ érdekében.

Magyarország katolikusaihoz!

Mindenki tudja, hogy az eszmék és érdekek harcát nagyobbbrészt betükkel vívják meg. Hogy mi, katolikusok gyengéek, szétszórtak és így majdnem minden téren legyőzöttök vagyunk, ők a katolikus hírlapirodalom kiáltó szegénysége. Nem menthető intelligenciánk részvételtsége sem, melyvel nagyobb lapjaink írást viseltek, annál kevésbbé volna meghocsajtható az a bűn, ha tapasztalatlan katolikusok népünk továbbra is azon borzasztó förtőzött áldozatul esni engednék, mely egyes istentelen és erkölcstelen krajcáros lapok, s más zennyiratokból szívároag a nép tudnivalóját lelkebe. Az a romlottóság, züllöttség, lazongás, képtelen gondolatzaavar, mely társadalmunk tapasztalatlan rétegein vesz erőt, mind ezen a papircsatornán jut az emberek szívéig, eszéig. Es nincs erő, nincs mód, hogy az áldozat lelkét megóvjuk, vagy megújítsuk a méregtől, mert kellő számú népies katolikus organumok nélkül szűkölködünk.

Négy éve, hogy az „Uj Lap“-ot megalapítottuk és kimondhatatlan sok küzdelmünkre, keserűségünkre és ugyanannyi áldozatunkba került addig eljutni, hogy az „Uj Lap“ szükséges voltáról meggyőzzük a katolikus társadalmat. Ma még azok is, kik e lap támogatásától távol állnak, azt mondják, hogy az „Uj Lap“ megszűnése kiszámíthatatlan erkölcsi kár volna. Annál jobban tudjuk ezt mi, kik eredményeinket sokban e lapnak köszönjük.

Az „Uj Lap“ ma több mint harmincezer példányban jut a nép kezébe. Mi ez azonban tíz millió katolikus védelmére, mi ez a roppant számban olvasott istentelen, maszlaggal itatott kolportázs lapok ellen! Azonfelül mit végezhetünk a szük, nem is négy, hanem három oldalon? Azt se tudjuk, melyik sebre borítsuk. A melyik legjobban vérzik, azt is félig takarhatjuk vele, mint a félközé ember, kit kőzapor ér és száz sebből vérzik. Pedig nekünk nem haldokló ügyeket fedezni, hanem újakat teremteni kellene, hogy a társadalmi fejlődést helyesen irányítsuk és saját népünk igazi oklatói legyünk. A szocialdemokrácia álnokságait leleplezni, a liberalizmus hazugságait, tévelyeit megvilágítani, a nép lelkében a hitet és becsületet megőrizni egyrésztől, az ujjáalakítás eszközeit, a haladás helyes intézményeit szolgál-

Mai lapunk 4 oldal.

másrésztől, — csak úgy lehet, ha az „Uj Lap”-ot mely a katolikus népnek tagadhatlanul a legkedveltebb katolikus napilapja, tartalmasabbá tehetjük.

Hogy az „Uj Lap”-ot amennyire lehetséges, több, átlag nyolc oldalas terjedelemben, alkalmas szakrovatokra osztva adhasuk ki, anyagi eszközökről kell gondoskodnunk.

A szükséges összeg beszerzésére leghelyesebbnek tartjuk a legmodernebb alapot, a részvénytársaságot.

A Magyarországi Katolikus Egyesületek Országos Szövetsége, mint a lap mai tulajdonosa s a részvénytársaság törzsalapítója, ezennel felkéri Magyarországi katolikusait, hogy részvények jegyzésével az ügyet sikerre vinni sziveskedjenek.

A részvénytársaság főkéjét, melynek legalakalmasabb elhelyezéséről az alakuló közgyűlés fog határozni, 500 darab 100 koronas egész és 12.500 darab 20 korona névértékű névre szóló hányadrészvény képezni.

Az „Uj Lap” részvénytársaság tervezete:

1. A vállalat tárgya: Az „Uj Lap” fejlesztése és terjesztése.

2. Tartamát tekintve, határozatlan időre alakul.

3. A részvénytársaság alapítókéjét ötszáz (500) darab egyszáz korona és tizenkétezeröttszáz (12.500) darab husz korona névértékű névre szóló hányadrészvény képezi.

4. A Katolikus Egyesületek Országos Szövetsége az „Uj Lap” tulajdonjogának átengedéseért 3500 db. 20 korona névértékű részvényt kap.

5. Az első igazgatótestület az alapítók nevezetik ki három évi időtartamra.

6. A részvények jegyzése az 1905. évi XXXVII. l. c. 151. §. értelmében személyesen, vagy meghatalmazás útján is eszközölhető az alapítók által az idézett törvény 150. §. értelmében aláírt jelen gyűjtőveken.

7. A részvénytörvény határideje 1905. évi december hó 31. iké, mely időtől számított két hónapon belül az alapítók az alakuló közgyűlést az „Uj Lap”-ban közzéteendő szabályos meghívás útján egybehívni tartoznak. A részvényesek igazolására a befizetési nyugtávkönyvek szolgálnak. Minden 20 koronas hányadrészvény után egy, minden 100 koronas részvény után öt szavazat adható le.

8. A részvények értékének letétzése vagy a Katolikus Egyesületek Országos Szövetsége, vagy az „Uj Lap” kiadóvitalánál, vagy a gyűjtőve felmutatónál történhetik. Utóbbi esetben a részvénygyűjtőnek befizetések elfogadására szolgáló felhatalmazását a szövetség pecsétjével ellátott igazgatói nyilatkozata igazolja.

9. A befizetés nyugtávkönyv ellenében kereskedelmi törvény értelmében (151. §. 2. p.) úgy történik, hogy a jegyzéskor 10% tőkerészlet és 2 1/2% alapítási költségek; vagyis a 20 koronas részvényre 2 kor. 50 fillér, a 100 koronas részvényre pedig 12 korona 50 fillér fizetendő be. További 20%, vagyis 20 koronas részvény után 4 korona, 100 koronas részvény után 20 korona, a jegyzéstől számított 14 nap múlva, de legkésőbb 1905. december 31-ig fizetendő be. A többi 70%, vagyis a 20 koronas részvényre 14 kor., a 100 koronas részvényre 70 kor. a megalakult részvénytársaság igazgatóóságának felhívására bármikor befizetendő. — Budapest, 1905. november 1-én. — A Magyarországi Katolikus Egyesületek Országos Szövetségének igazgatóósága. Ifj. gr. Zelyi János a szövetség elnöke, dr. Gieswein Sándor a szövetség alelnöke, Szentiványi Károly a szövetség igazgatója.

A történelmi dátum.

Egyik nagy és legtekintélyesebb napilapunk, a melyről ellenségei sem valhatják, hogy az Egyház szolgálatában állana, a következő nagyon is megszívlelendő sorokat írja a francia egyházszakadásról:

A francia szenátus 1905. december hatodikán nagy szótöbbséggel elfogadta azt a törvényjavaslatot, mely az egyházat kirekeszti az államból, az 1802 lik konkordátum érvényességét megszünteti és az összes egyházakat az állami támogatás

és gondozás mogvonásával a magánosok irgalmára és az isteni gondviselésre bizza.

Most, hogy a harc véget ért, levonhatjuk a tanulságot.

Az egyház elleni mozgalom már Waldeck-Rousseau minisztr.elnöksége idejében kezdődött, a ki radikális politikájának támogatására megnyerte a szocialdemokráciát. Ez idő óta Franciaország vezetői a szocialisták lettek. Hogy sikerült az egyház üldözésében oly gyors és szembetűnő volt, azt ne csak az ő erejüknek tulajdonítsuk, hanem ellenfeleik vezetés gyöngeségének, hibás taktikájának, ügyetlen és eriszakos diplomáciájának is. A történelmet meg fogja alapítani, hogy XIII. Leó, vagy talán inkább államunkra, Rampolla megbocsáthatatlan hibákat követett el akkor, mikor a harc a szentsék és a köztársasági kormány között kezdett kiélesedni. S a mit őék vétertek, azt már Saitó József, a derék velencei pátriárka, a ki X. Piusz néven S. S. P. Peter székebe ült, nem tehette jóvá! Feketlen üggyátás indult meg az egyház, sőt maga a vallás ellen és e lázításoknak a kormány ereje és tekintélye szolgált fedélül. A spanyol inkvizícióit eltanult módszerekkel honosították meg az árukodást és kémkedést, megbecstelenítették az erényt, aztán félrevetették a legkivalóbb katonát, a legtehetségesebb tisztviselőt, ha a felesége nő-ére járt, vagy a leánya gyönyörű és alkosott. A kongregációs iskolákat, melyekben Franciaország díszes virága nevelkedett egykor, bezárták és a mestereket kikergettek az országból. Úgy tint fel, mintha Robespierre, Barere, Billot remoralizáció napjai újulnának meg. A franciáival vezérelt becsületlen, a pizsok iránti gyűlölete s undora dása elsősorban előbb André, aztán Combes ot is, a vakmerő katolikus államteremtő, a ki hajlando volt langbatorian az országot a maga hatalmaért. De a szeparációs javaslat már a kezveselőhöz előt volt, itt pedig a biok volt a többség, s a blokk a szocialista töredék a korlátlan ún. Kouvier, Combes utóda, kenytelen volt továbbra is képviselni és diadalra juttatni a javaslatot, mely nem kellett se neki, se társainak, se a merséket közársaságúknak, sem a kulonbozó arnyalatu jobboldalnak, csak a radikalsoknak és a szocialistáknak. De mindig úgy szokott az történet, hogy a szamban tulnyomo mersékeltek kozonyen és léhaságan győzedelmet vesz egy kis csoport elszantsága. Jaurés, Pressense, Brand, a javaslat előadója néhány térsával elleneszo kis frakció keresztülvitta a szeparációt.

Most hát látjuk végre, milyen áll a szocializmus aktív működése, ha sikerül hatalomra jutnia: békét ver a lelksmeretre, elnémitja a meggyőződést hadat izen az Istennek és megdönti az egyházat. És vajon beeri emnyivel? Csaldódnánk, ha ezt hinnök; a rombolás munkája meg ezzel koránt sínes befejezve.

Azt kevesebben tudjuk, hogy Franciaország lakosságának legnagyobb része buzgon vallásos, belső lelki szüksegből, hagyományból, husegből; s ennellenge az egyház kitaszítása ráteve súlyos csapas, melyet erkölcsi válsággént fajlal. De azt mindenki tudja, hogy a francia langulón szereti hazáját, büszke a fajára, a nyelvére, egynek vallja magát díceseges nemzetű hadseregevel.

Itt folytatja romboló művét a francia szocializmus, a mely hatalomra jutott. Herve hirdeti az iskolában, Jaurés a lapjában es csak a minap Sembat a parlamentben, hogy a haza pusztá kimerá, a honszeretet bün, a haza határnát, a polgár jöletét saját ver hullásával vedó hadsereg rábök hada és zászaja a szemétdombra való. Es mindent olyan országban vallják hangos szóval, a mely egységes es erős, a melyet nemzetisegek sanda felékénysege nem fenyeget. Mi a hatasuk ezeknek az igéknek olyan országban, melynek lakóit egymástól faj, nyelv, es nemzetiség valaszja el?

Eddig mi rombolásnál egyebet nem láttunk. Először az Isten, azután a haza került áldozatul e Molok oltár. Az elsőnek megálzását intézményesen biztosították 1905. december 6-án, melán és bizvaszt tekinthetik diadaluk történelmi dátumának. Meg meg fogjuk erni azt is, ha soká tart ez az utalom, hogy törvénybe iktadják a haza elvult es értelmetlen fogalmanak elörlesét is. A meddig ma eljutottak, azt már megésínálta a nagy forradalom is; es kontarok volnának a pusztításban, ha nem tudnák tulzarnyalni az első forradalom dícsó huseit, véres zsarnokait.

UJDONSÁGOK.

— Az örök városba. Dr. Városy Gyula, székesfehérvári megyéspüspök, kegyelmesen kinevezett kalocsai érsek, holnap, pénteken este Rómába utazik, hogy a négy új magyar püspök felszentelésénél Majláth Gusztáv Károly gróf erdélyi püspökkel Ő Szentségének, X. Pius pápának segédkezzék. A felszentelés a mint ismeretes — a hó 21-én lesz. Ő Nagyméltósága a hó 23-án az örök városból visszazérkezik Székesfehérvárra s 25-én, szent Karácsony ünnepeén a szöszökről bucsut vesz régi híveitől, a kiket a hó végén, vagy a jövő hó elején hagy végleg el.

Estély. A belv. kath. kör szerdán, a hó 20-án este 6 órakor a Szent István Tereben felolvasást rendez, melynek nagyszabásu műsora a következő:

1. **Ave maris stella.** Három szolánú női kar Havdnától. Zongorakísérettel éneklők: I. *Glász Bella, Párkányi Aranka*; II. *Szűtsné Mouché Jolán, Witzinger Györgyike*; III. *Tekly Sándorné, László Elvira*.
2. **A harmadik ismeretlen a nevelésben.** Irta és felolvas a: *Károly Gyula*, cist. r. főgymnasiun tanár.
3. **A kápolna.** Beckertől. Éneklő dr. *Kucifl Ferenc* vezetése mellett a kath. kör férfikara.
1. **Bone Deus.** Vegyeskar zenekar kísérettel Schubertől. Éneklők dr. *Kucifl Ferenc* vezetése s a kath. kör zenekaramak kísérete mellett: *Szűtsné Mouché Jolán, Glász Bella, Párkányi Aranka* (sopán); *Tekly Sándorné, László Elvira, Witzinger Györgyike* (alt); *Kiskés Elek, Lakatos Fülöp* (tenor); *Maron István, Vicsanföld János* (basszus). A zenekarban közreműködnek: *Fischer Margit, Heimann Ede* (f. h.); *Schirich Antal, Schrall Ferenc* (fl. h.); *dr. Kucifl István, Rehorska Vilmos* (viola); *Fuzy Arpad* (gordonka); *Medgyessy József* (nagybőgő).

A csakvári kath. kör estélye. A csakvári kath. kör fővédnöke, gf. Esterházy Miklós Mórle irantu hárfajából az o névnapjának megünneplésével ország körtetésben dec. 8-án kitünően sikerült estélyt rendezett. A csakvári plebániái Cecília egyesület énekára köztetésben részessült szabatos előadásával ez alkalomra megfelelő énekdarabokat adott elő, melyek közül különösen a „Hajósda!” és a „Kurucdalok” vívták ki a jelenlevő nagy közönség tetszését. Az estély fényes volt azonban az a valóság és hazafis lelkesedéstől áthatott gyűjtő előadás képezte, a melylyel dr. *Bárdos József* székesfehérvári főgimn. tanár tisztelte meg a csakvári közönséget. A szeltemi es erkölcsi megtevédesek jelen szomorú állapotával s emben a magyar törtélelem dícső példaképeire: Sz. Istvánra, Sz. Imrere válamint az Esterházy család büszkeségeire: gf. Esterházy Miklós és Pál nádorokra mutatott rá, velük összefüggésben hangsúlyozta a nemzetfenntartó nagy erenyeket s a hazálan pogánysággal szemben különös nyomatokkal emelte ki a kereszténység szellemének éltető erejéből táplálkozó önfejlődő hazafisígot, mint egyedül mentőeszközt a jelen zurzavarban. E kitünő, zajos éljenzéssel kísért előadás hatását a csakvári közönség bizonyára sokáig meg fogja örízni. A felolvasót virágsoikkal ajándékoztak meg, mely a zirci templomának Maria keze előtt figyelmezteti az ájtatos lelkeket a hervadás, a mulandóság örök törvényére. A kör tagjai végül egy üdvözölő iratot írtak a nemes grófnöz, a melyet közel százan irtak alá.

— Munkaszünet felfüggesztés. A kereskedelemügyi miniszter a munkaszünetet december 21. és 31. ikére felfüggesztette.

— Egy havi közigazgatás a városnál. Székesfehérvár szab. k. r. város közigazgatási bizottsága tegnapi d. e. 10 órakor tartotta rendes havi ülését bíró Fláth Pál főispán elnöklete mellett. Jelen voltak: Havranek József polgármester, Tóth István főjegyző, Fittler Béla tiszti főjegyző, dr. Bierbauer Viktor tiszti főorvos, — Turján József

pénzügyigazgató, gróf Festetics Béné kir. tanfelügyelő, Bognár József kir. főállatorvos, Ujházy Sándor kir. főügyész helyettes, — Dieballa György közigazgatási előadó, dr. Fanta Adolf, Tóth Artúr, dr. Kövessy István, Farkasdy Dezső, Tóth Aladár, dr. Eisenbarth Károly, Karl István, dr. Löwy Károly és dr. Sára Gyula.

Havranek József polgármester a rendőrség jelentését a következőkben terjeszté elő: November hó folyamán nagyobb büntény nem fordult elő. Az egyes bűncselekmények a következők: Királysértés 1 eset, pénzhamisítás 1, szemérem elleni cselekmény 1, az ember élete és testi épisége elleni egyéb cselekmény 25, egyéb büntetési és vétségek 16 esetben fordultak elő. Kihágási feljelentés 84 esetben tételt 129 egyén ellen.

Tóth István főjegyző előadó hocjelenti, hogy Steszkal Ferenc és Weisz Miklós 22 éves helybéli lakosok kivételes nősülési engedélyért folyamodtak a helygyűléshez. Kerelmük pártolag terjeszték fel. — Rosta Szabó Ferencné a rendőrség tejhamisításért 50 korona pénzbírságra ítélt. Szabóné az ítéletet megfellebbezte, de a közigazgatási bizottság a fellebbezést elutasította. — Boda Ferenc szőlőhegyi lakos tehenei tilosba tévedtek, amiért Marton Ferenc mezőőr, mint bitang jószágokat a városmajorba akarta őket hajtani. Boda észrevette a dolgot és úgy rátamadt a mezőőrré, hogy ez kénytelen volt önvédelemből revolverével védekezni. A rendőrség Bodat mezőrendőri kihágásért 20 korona pénzbírságra ítélt. Az ítélet, amely fellebbezés folytán került a közigazgatási bizottság elé, jóváhagyatott. — Illes István urhidai lakos 30 fej káposztát lopott. A rendőrség 10 korona pénzbüntetésre és 10 korona kárterítésre ítélt. Ez az ítélet szintén jogerőre emelkedett.

Dr. Bierbauer Viktor tisztí főorvos a város közegészségéről jelenté:

A város közegészsége a lefolyt november hóban jónak volt mondható. Az uralkodó betegség a tüdő- és légutaknak hurutos és lobos bántalmait voltak. Született 89, ebből törvényes fi 49, nő 35, törvénytelen fi 1, nő 4, iker 1. Házasságkötés 38.

Elhalt 52 és pedig fi 29, nő 23. Ebből 7 éven alul volt törvényes fi 11, nő 6, törvénytelen fi 1. Születési többlet 38. Szent György kórház 10 halottá közül 4 volt székeshérvári, így népesség szaporodása 43.

Nevezetesebb halál okok: Veszületett gnyegség 4, gőrcsök 2, behurut 3, dánterítés 2, tüdőbő 8, tüdővész 6, haslagymáz 1, guta 2, vaskór 2, aggkór 3, véletlen 1.

A járványos körök állása: Haslagymáz maradt nov. 1-re 11, szaporodott 4, összesen 15, ebből gyógyult 12, elhalt 1. Dec. 1-re 3, differenciá 2. Ebből gyógyult 1, elhalt 2. Bányhimlő 6. Szamárhurut 5. Járványkórházban 41 apoiási nap volt egy betegnél.

Dr. Arókay Antal kerületi orvos a múlt hó folyamán több ízben tartott tejjelvizsgálatot, amelyek eredményeképp Tehel tejkereskedő, továbbá Hegedüs Ferencné, Német Józsefné és Józsa Jánosné tejárusítók tejhamisításért feljelentettek.

A pénzügyigazgatóság jelentése a következő: Az összes kincstári követelések összege, beleszámítva a múlt évi hátralékot is, kitett összesen: 1.045.873 kor. 48 fill. Ebből belizetett: 1.359.079 kor. 30 fill. Hátralék: 585.794 kor. 18 fill. Ideiglenes házádomentesség 75, fizetési halasztás 2 esetben engedélyeztetett.

Gróf Festetics Béné kir. tanfelügyelő bejelenti, hogy a közigazgatási bíróság Angeli Nándor tanító és társainak lakbér illetményük kiutalása iránt beadott kérvényét a vallás és közoktatásügyi miniszterhez, mint illetékes fórumhoz utasította.

Auerbach Gábor tanító és társainak ötödik éves korpótlékuk ügyében beadott kérvénye hosszabb vitát idézett elő Havranek József polgármester és gróf Festetics Béné kir. tanfelügyelő között. Auerbach és társainak ezen kérelme ügyében a város törvényhatóság bizottsága egy ízben már elutasító határozatot hozott. Ezt a kérvényező magukra sérelmesnek találták és fellebbezték a közoktatásügyi miniszterhez, aki most az ügyet a közigazgatási bizottsághoz utasította. Gróf Festetics kir. tanfelügyelő ajánlja a tanítók kérelmének teljesítését, míg Havranek József polgármester

határozottan ellene van a kérelem teljesítésnek. A bizottság Havranek József polgármester véleménye alapján a tanítókat kérelmükkel elutasította.

A közigazgatási bizottság déli 12 orakor ért véget.

— **A főreáliskola Vörjarmty ünnepe.**

A helybeli állami főreáliskola ifjúsága által a költőkírály emlékére szombatot rendezett ünnepély minden tekintetben fenyesen sikerült. A intézetnek ez alkalommal szépen feldíszített tornatermet, hol az ünnepély lefolyt, zsűfőlásig megtöltötte a meghívott közönség, mely nagy meglepéssel fogadta az ünnepély minden egyes számát. Az ünnepi beszéd, főleg a „Csongor és Tünde” ótődiki felvonásából előadott részlet interpretálása a szereplő ifjak szép szavaiatí készsegerelő tanuskodtak. A Hermann Ede zenetanár által betanított zenekar számai nagy tetszést arattak; de különös örömmel emlíünk kalapot az énekkarok szereplése előtt, mely az ifjúsági énekkarok képességeit szinte túhaladó precizitással juttatta érvényre az előadott énekszámok minden szépségét. A biztos, bátor intonálás, a nagyon parás levegőben is változatlanul megtartott kelto hangmagasság fenyesen bizonyították, hogy a karmester Fricssaj Ríchárd nemcsak katonáival, de a diákokkal is kitűnően tud bánni.

— **Börtönvizsgálat.** Baro Fiáth Pál főispán tegnap délelőti a varmegyei és a Székeshérvári városi börtönvizsgáló bizottsággal börtönvizsgálatot tartott a helybeli kir. ügyészség fogházában. A bizottság a tapasztaltak feletti teljes meglepedesét fejezte ki.

Adozók figyelme! Folyó 1905. évre a törvényhatósági utadó egyénenként kivételeven, ezen kivételes a városi számvéveség hivatalos helyiségében (varosház földszint 18. sz. ajtó) folyó évi december 24-ik napjait közszemlélre kiteve lesz, ahol az mindenki által betekintheő. Az 1890. évi l. t. c. 23. § a alapján felvitatnak az adozók, hogy a mennyiben a kivételt sérelmesnek találják, felszólalásaikat a közszemlélre tetel ideje alatt a városi közigazgatási bizottsághoz annál is inkább adják be, mert az elkövetlen beadottak figyelembe nem vétetnek, továbbá hogy a lakonyvesekjüket az utadó előírása végett ezen idő alatt mutassák be. Székeshérvárott, 1905. évi december hó. A városi hatóság.

— **A szülői gondatlanság.** Újabb áldozata van a szülői gondatlanságnak egy két éves kis fiúaska személyében, aki borzalmas módon lelte halálát. Horvath Ferenc birtelvényi lakos, déli vasúti műhely munkás felesége folyó hó 12-en délelőti zsirt sütött a konyhában, miáltal két éves fiaeskaja körülötte játszadott. Az anya a forró zsirral teli üstöt a tűzről levéve, elég elővigyázatlanul a földre tette. A kis gyermek egy vgyazatlan pillanatban megcsuszott a konyha kövezeten és a zsirral teli uszba esett. Az összegeggyermeknek dr. Arókay Antal kerületi orvos nyújtotta az első segélyt, de segíteni rajta már nem lehetett, mert két napi kínos szenvedés után ma reggel meghalt. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Közsegi bíróválasztások.** Újabbban a következő községekben a közsegi bíróválasztások eredménye a következő: Megválasztottak:

Csösz: Puskás Lajos.
Soponya: Szabo Janos.
Nagylang: Wolf Károly.
Tác: Tóth János.
Sárkeresztes: David József.
Moha: ifj. Pojányi János.

— **A bor hatása.** Tegnap délután telefonon hívták a mentőket a forgó utca 34. szám alatti házba, ahol Dusicska Alajos ablakostól zsebkésével öngyilkossági szándékából mellbeszurta magát. Dusicska több szaktársával és földjével addig mulatott, míg tökéletesen el nem azott az elfogyasztott szeszről. Ilyen állapotban azután gombaskodni és kötekedni kezdett, amiért Benó Lipót drótot alaposan leszidta. A mámoros embert annyira bántotta Benó fellépése, hogy zsebkésével szíve táján mellbeszurta magát. Az öngyilkos sebét dr. Molnar József kerületi orvos kötözte be. A megjelent mentők Dusicskát beszállították a Szent-György közkorházba.

— **Gyanús haláleset.** Árkus Mihály kislángi földművesgazdát tegnapelőtt reggelre halva találtak istállójában. A megejtett hullavizsgálatnál a ha-

lontkém az elhunyt fején és karján olyan mervű és ütéstől eredő zuzódasokat vett észre, amelyek arra engednek következtetni, hogy Árkus halálát külerószak idézte elő. A székeshérvári kir. ügyészség vizsgálatot rendelt el az ügyben.

— **Részeg katona garázdálkodása.** Hatalmas ribilliót csapott tegnap este a budai uti La'zkovits vendéglőben László Mihály 69-ik gyalogezredbeli közkatona. László részeg állapotban beállított a vendéglőbe és miután nem szolgálták ki, törni és zuzni kezdett, nem csekély kárt okozva a vendéglőnek. A garázda részegét a vendéglőben megjelent rendőrök fekézték meg, akik azután átadták a katonai parancsnokságnak.

— **A posta.** A karácsonyi és újévi rendkívüli csomagforgalom ideje alatt a küldeményeknek késedelem nélkül való kezelése csak egy biztosítható, ha a közönség a csomagolásra és címzésre vonatkozó postai szabályokat betartja. Különösen szem előtt tartandók a következők:

1. Pénzt, ékszert más tárgyakkal egybe csomagolni nem szabad. Csomagolásra faláda, vesszőből font kosár, viaszos vagy tiszta közönséges vászon, kisebb értékű és csekélyebb súlyú tárgyakkal pedig erős csomagoló papir használandó. Vászon, vagy papírburkolatra bíró csomagokat gőb nélküli zsineggel többszörösen s jó szorosan átkötni, a csomag keresztetesi pontjain pedig pecsetvisszal lezárni kell. A pecsetvisszal vésett pecsetnyomó használandó.

A címzésnél kiváló gond fordítandó címzett vezeték és keresztnévének vagy más megkülönböztető jelzésnek *pl. újabb utas.* *vec. stb.* továbbá a címzett polgári állásának, vagy foglalkozásának és lakhelyének pontos kitételére. Budapestre és Bécsbe szülő küldemények címírtaiban ezenkívül a *kerület, utca, házszám, címlet és ajtó jelzés stb. kitéendő*. A rendeltetési hely tüzetes jelzése (varmegye) s ha ott posta nincs, az utolsó posta is olvasható feljegyzése különösen szükséges. A címet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, úgy a cím fatáblácskára, bordarabra, vagy erős lemez papírra irandó, melyet tartosan a csomaghoz kell kötni. A papírlapkra írt a csomagokra írt címeket mindig egész terjedelmében kell a burkolatra felragasztani.

Feltele kívánatos, hogy a feladó nevéét és lakását továbbá a címírt összes adatait feltüntetve papírlap egyen magában a csomagban is elhelyezze: arra az esetre, hogy ha a burkolaton lévő címírt lerakik, elvesz, vagy pedig olvashatatlanná válnék, a küldemény bizottsági felbontása után a jelszó papírlap alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehessen. Kívánatos továbbá, hogy a feladó saját nevet és lakását a csomagon lévő címírt felső részén is kitüntesse.

A csomagok tartalmát úgy a címírtön, mint a szállítólevélben szabatosan és részletesen kell jelezni. Budapestre és Bécsbe szülő élelmi szereket illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat, pl. husneműeket, szesziszalokat tartalmazó csomagoknál különös figyelmet kell fordítani arra, hogy a tartalom a szállítóleveleken minőség és súly szerint tüzetesen és részletesen nyilvánítassék, még pedig a mennyiség italoknál literekben, vágott husnál kilogramokban, baromfinál és vadnál darabszám szerint. pl. 3 kgr. marhahus, 2 kgr. vágott vad-hus, 4 kgr. friss vagy füstölt sertéshus, 2 kgr. szalámi, 2 kgr. kolbaszfele, 5 kgr. szalonna, 1 nyul, 1 őz, 1 malac, 1 bárány, 2 kacsa, 3 facán, 1 pulyka, 1 lud, 2 csirke, 1 kappan, 1 tyúk, 3 galamb, 3 eszár madár, 4 erdei szalonka, 5 fogoly, 3 liter bor, 2 liter törköly, 1 liter rum stb., hogy az esedékes fogyasztási adó már ez alapon is kirható legyen.

Szükséges a csomagok elírásért is, mert ennek hiányában a csomagokat, a pénzügyőri kirendeltség közbenjölle mellett kell a tartalom megállapítása végett felbontani, és ez késélem, felesleges munkát okoz, s a tartalom épességét is veszélyezteti: de szükséges ez továbbá azért is, mert ha a tartalomnyilvánítás a valóságának minden tekintetben meg nem felel s ezt a pénzügyőri kirendeltség felfedezi, a címzett nemcsak kellemetlenségnek van kitéve, de a valódi tartalom után esedékes fogyasztási adó háromszorosának megfizetésén s esetleg bírsághoz is öt marasztalják el.

A magyarság jelene és multja.

A eszkvári kath. körben dec. 8-án felolvasta:

Dr. BÁRDOS JÓSEF.

Ha végignézzünk széles e hazában, siralmas látvány tárul szemünk elé; mindenfelé az eszmék tombolnak s hogy mi lesz a vége, annak csak a jó Isten a megmondhatója. Lelkesedés és elke seredés váltakoznak, öröm és fájdalom dúlnak keblünkben; remény és reménytelenség osztja meg szívünket. S amilyen érzés hatja át minden egyes igaz magyar szívet, az az érzés nyugtalanítja egész hazánkat. Honnan van e fájdalmas küzdelem? Mi eredményezte az eszmék e kétségbeesítő harcát? Lehet-e reményünk arra, hogy hazánk borús egéről elvonulnak a zivataros fellegek s ismét tündöklő fényben ragyog a valóságától át meg áthatott honszerzet égi tüze? E gondolatok hatják át minden igazán érző magyarnak lelki világát.

Első apostoli királyunknak, Szt. Istvánnak, Imre fához intézett intelmeiben olvassuk királyi bölcsességének a művelődésre vonatkozó eszméjét, mely négy tanács alakjában domborodik ki az egész munkából. S e négy üdvös tanács a következők:

1. A kereszténységnek és papjainak megbecsülése, tisztelése;

2. Az idegen műveltség befogadása és becsülése. 3. A hagyományokhoz, a nemzeti felfogáshoz és érülethez való ragaszkodás. 4. Az öregeknek, bölcsseknek, katonáknak tiszteletben tartása, mert ezektől függ az ország jóléte, sorsa. Az első két intelme a kereszténységre és az idegen eszmékre vonatkozik; a másik kettő a magyar nemzeti érzés megőrzésére és az állami életünket vezető bölcs férfiaknak s a hadviselő népnek megbecsülésére.

E két utóbbi tanács a nemzet egyetemes jelene és jelene, önállóságának és függetlenségének megőrzését tárgyalja. Ha e négy tanácsot két szempont alatt vesszük figyelembe, látjuk a magyar politika ezeréves főnállását. E szempontok megszívlelése ébresztette föl a 18. és 19. század nagy politikusaiban, mondjuk Bessenyei Györgyben, Széchenyi Istvánban az ősi eszmét, hogy legyünk európai műveltségűek, de maradjunk magyarok. Ha bármelyik tanácshoz hűtelenek leszünk, tönkre megy önállóságunk. Szent István már előre megmondotta, mit Széchenyi hangoztatott, hogy csak addig lehet boldog e nemzet, míg ősi hagyományaira támaszkodva nem zárkózik el a nyugati műveltség eszméi elől sem. Míg hűek voltunk ez eszmékhez, jól ment dolgunk, különben nem.

Mert mit látunk, ha végigtekintünk hazánk ezeréves multján: Szenvedés és baj zúdult romlott hazánkra, valahányszor szófogadatlan gyermekei lettünk szent királyunknak.

A multnak örömei és szenvedései elmúltak s csak arra valók, hogy belőlük lelkesedést merítsünk a jelenre és bennünk újabb hajók és szenvedések elkerülésére óva intsenek. De nézzük a jelent! Borzalom fut végig tajainkon, ha a mai kor romlott erkölcsét tekintjük. Nem zárkóztunk el az európai eszmék elől, de hagyományainkhoz hűtelenek lettünk, a nemzeti felfogáshoz és vallásos érülethez való ragaszkodásban nagyon sok mulasztást követünk el. Befogadtuk a francia műveltséget, de vele együtt a szabadkőműves eszmék, a vallásos életet felforgató gondolatok is tért hódítottak maguknak Mária országában.

És vajon tiszteljük e alkotmányos életünk bölcsesit? A vallásos hagyományából kivetkőzött s idegen eszméktől megromlott néptünk nemzeti életünknek éppen ama jeles férfait illették a leggaládabb bántalmakkal, kikre széles e hazában bámulattal tekintenek mindenfelé. De mit is mondtam? A mi megromlott néptünk követte meg Pécs városában Apponyit? A mi megromlott néptünk nevezti államéletünk bölcs férfait politikai kapabatyároknak? Nem, és ezerszer nem. Nem

néptünk ők már többé, hanem hazátlan bitangok, kik nem átallják sárba tiporni és szétrombolni legszentebb hazafias jelvényünket, melyen egykoron az édes szűz Anya képe lelkesítette diadáról-diadálára vitéz eleinket.

E szerencsétlen elemet hogy mi vezérli hazátlan, vállástalan munkájában, megmondom. A tudatlanság, az anyagiatért való küzdelem és semmiváló nemtörődés. Ő e szűzek és milliők társadalmi életünket felforgató eszméi ellen sikra kell szállanunk.

„S valóban — így szól egy kiváló hazánka — néztek szét a világon: néztek a nagy városokat bérházaikkal, templom nélküli városrészeikkel, kaszárnyászerű házsoraikkal, pince- és padlásiakokkal; néztek azt a hemzsegő, költözködő népséget, melynek lelki világából kivész az otthon fogalma, melyet ideges hajtsza kerget s a munka járma nyom: mit akartok ti feketé emberek, ti 6-an — 7-en (papok) a 60.000 közt? S néztek, mily vesztett áramban úsznak: mi villanyozza idegeiteket? Egy új világnézet izgézte vagy bamba gondatlanság árnyéka borul rájuk. Mit tudnak mindabban, amit hiszünk, szeretünk, amiért lelkesülünk? Más eszmények, más érzések jellemzik lelki világukat; mi idegenek vagyunk nekik. Haragszavunk belopódzik ablakaikon, ez az egyedüli keretieny reménységencia (emlék) lakásaikban. Tornyaik, mint idejüket mult, régi emlékek, néznek a háztetők esereplengérére s új versenytársakra, a gyári kőművekre. Éjjelnappal rotációs szönyvetgek (hengergépek) hajtják s hintik szét finom dikiókban az ujságok révén a kétkedést s az elke seredést. Egy új világnézet árama mint fénytelen Röntgen-, ud és katod sugárzás járja át a tömeget, melyet erőszakos geniusok irdomítanak! Hogyan férfoizzunk a szalonokban, a gyárakba, a hónapos szobákba, a folszahadült ifjuságához, a munkások tömegéhez, a laicizált közönséghez? A népet az egész valonc az a harcér, hol az eszmék útkezetét vivjuk: tudományban, művészetben, irodalomban, kulturintézményekben, iskolákban, egyetemeken, körökben, egyesületekben, családokban, gyárakban; s a harcvalon lefogalására a klérus (papság) nem elég; ahhoz keresztény tudósok, keresztény művészek és írók, keresztény szocialisták, keresztény atyák és anyák kelnek.”

Tekintsétek vissza abba a világba, melyben a kereszténység vajudott. Voltak apostolai, preszbiterjei, Paulusok és Causok, de az erjesztő minden lélekben dolgozott: Sebestyénben a gárdatisztben, Agnesben, a főúri leányban, Szarában, a rabszolganőben: az mind apostol volt. Szívük tüzhely volt, ahonnan szikrák pattogtak: buzgóáguk s lelkesüléstük adta nekik azt az expansív erőt, mely eljutott s elférkőzött mindenhova.”

Beteg a társadalom lelke, gyógyító írta, balzsamra van szükségünk. Balzsam csak volna: rendelkezésünkre áll Krisztus urunknak isteni tanítása, de kevés a munkás az Urnak szőlőjében. Épen azért ne elégedjünk meg a papság magasatos működésével, ha azt akarjuk, hogy a társadalom minden rétegébe eljusson a krisztusi szeretet, minden kereszténynek be kell lépnie abba a nagy hadseregbe, mely céljával tüzte maga elé a hiteltelenséggel a harcot. Legyünk mi is apostolok, legyünk mi hitvalló Paulusok és Causok; legyünk bár főurak, vagy szegény szolgánép, ha lelkünket áthatják az isteni szeretet törvényei akkor a mi szívünk is tüzhely lesz, ahonnan szikrák fognak pattogni, buzgóágunk és lelkesedésünk meg fogja adni azt a természetfölötti erőt, melynek segítségével eljutunk és beférkőzünk mindenhová s meg fogjuk gyógyítani a társadalom sebeit s vissza fog szállni Szent István szelme, kinek intelmét követve annyi vallásos és hazafias férfi tudott áldásosan működni hazánk fölvirágoztatásán.

(Folyt. köv.)

*) Prohászka O. „Alkotmány” 1903. 249. szl

Színház.

Kedd, dec. 12.

A szini szezon kezdetén nem csekély rezignációval láttuk, hogy társulatunk egy két igazi erő kivételével nem sok kárt tesz a dicsőség bábérjaiban. Most lassankint mindig erősebb lesz az a meggyőződésünk, hogy így talán jobban járunk. A budapesti színházak főerői látogatnak le hozzánk, hogy a gyengesség támaszai legyenek. Ilyenkor aztán felénk fordítja orcáját a komoly muzsa, a ki kétségbeesve, vagy orrárt fintorga a fázott a színpadunktól. Művészetet látunk, nem tinglitangit, nem ész- és lábfcamokat, hanem tisztességet, a melyben gyönyörködni is lehet s ha gyengébb a szíved, a lepergő könyvecsepp sem kell restelned. Kaffikáné Hegyesi Mari vendégszerelése művészi ünnepe volt a színjárat látogatóinknak. Budapest egykori legszebb asszonya, érzett asszonyi szépségének bájával s csodás, finom művésztelével elbájolta bámuloit. Szinte visszafojtott lélekzettel lesték minden mozdulatát arcizmainak a lélek, az indulat hatása alatt való változásait. Csupa gyönyörűség, a tiszta művészetnek ideális élvezete volt a hatás, melyet a közönség osztatlanul kapott tőle.

Kedden Stuart Mária került színre. Mieiött a rövid kritikát megírnók, talán nem lesz felesleges egy vonással letérőlni azt a történelmi nagy tévedést, melyvel Schiller Stuart Mária történelmi szép alakját egy házasságtörő asszony bűnével viszi a színpadra. A történelmi igazság igazolta Stuart Mária-t e ponton s tragikus halála részben a féltékeny, részben a katolikusok gyűlöletétől eltel Erzsébet királynéban találja forrását. K. Hegyesi Mari alakítása a klasszikus művészet remeke volt. Az Erzsébettel való találkozás meg-rázó ereje, a női bájnak, a szelidségnek, meg-alakodásnak festése, szemben Erzsébet kicsinyes, kegyetlen, noietlen felfuvalkodottságával, elragadó volt. Aztán az indulat szilaj kitörésénél oly alakítást láttunk, mely csak nagy művésznők sajátja lehet. A vérdra induló királynőt mindenki meg-könyvezte. Elfelejtette a közönség, hogy színjá-tekot látott, az utolsó vonásig kidolgozott művés-zet hatalmas ereje teljessé tette az illuziót. — A mellékalakoktól nem sokat vártunk s nem sokat kaptunk. Bátyos elég jó volt, Tordai Etel az Erzsébet királyné ellenszenves alakjában elég hű volt. De hát nem is ők, hanem Hegyesi Mari volt a központ, minden szem reá irányult, minden szív vele érzett. Pardon! Jávör Arankát nem akarjuk dicsérlet nélkül hagyni. Megérdemli. A ház elég felt volt s a közönség alig tudott kibon-takozni a mélyreható hatás alól.

Szerda, dec. 13.

Stuart Mária királyi alakjához kevés impo-nánsabb jelenséget lehetett volna találni K. Hegyesi Mária-nál. A Kaméliás hölgy térékony, gyengéd egyéniségéhez, a kit a szíve öl meg, talán egy kissé kontrasztjának látszik a Stuart Mária alakította. De épen ebben látjuk művészetét, színpadra teremtését, hogy mindez képes volt velünk feledtetni. Megvesztegető tudott lenni, mikor a Kaméliás hölgyben a szív nélküli Margitot ábrázolta, igazán megható, elragadó, könyeket facsaró, mikor a tiszta szerelm magasztos érzeménye átalakította egész valóját. Szerelmi vallomása Armand előtt, válása, lemondása töle mesteri alkotás volt, megtszult léleknek vallomásai a halál előtt s maga a baldoklás és kimulás hatalmába ejtette a szíveket. A közönség lelkesülése méltó volt a művésznő játékához. Az első felvonásban egy pompás csokorral is kedveskedtek tisztelői. A színház tele volt s mindenki egy igazán maradandó benyomás emlékével távozott a kedves estélyről. A többi szereplők közül Bátyost, Csendes Alicet emeljük ki s Margitait, aki Armand nehéz szerepében sokszor szinte egészen kielégi-tette a néző közönséget.

Ma este Szigligeti Cigánya megy.

Sirolin

A legkiválóbb tanácsok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegséeknél, légzőszervek hurutos bajainál, ugymint idült bronchitis, számarhurut** és különösen **lábbadozónál influenza után** ajánlatik.

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, ellávojtja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a **gyermekek is szeretik**. A gyógyszerárakban üvegenként 4 koronáért kapható. — **Figyeljünk, hogy minden üveg alantí céggel legyen ellátva:**

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc.)

3272

44-5

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában Székesfehérváron.